

Frank Jæger

Dydige

Digte

Af samme forfatter

- Iners. Roman. 3. oplag
Digte 1948-50. 3. oplag
Cinna og andre Digte. 2. oplag
Digte 1953-59
Hvilket Postbud - en Due. Hørspil
19 Jægersviser. Ved Tony Vejslev (med noder)
Kapellanen og andre Fortællinger. 4. oplag
Den unge Jægers Lidelser. Erindringer. 4. oplag
Velkommen, Vinter - og andre Essays. 4. oplag
Pastorale og Pelsen. To radiospil
Hverdagshistorier. 2. oplag
Drømmen om en Sommerdag og andre Essays.
2. oplag
Frank Jæger fortæller: »Djævelens Instrument«
akkompagneret af Erik Moseholm og læser et udvalg
af egne digte -
»Jægersviser« synges og spilles af Tony Vejslev.
(Grammofonpl. LP 30 cm)

Gyldendals Spættebøger

INDHOLD

Haandslag til Tony · 7	
Skovsol · 9	
Sidenius i Kighavn · 11	
Søndag i september · 12	
Sang over brændet · 13	
I mit vinterhus · 16	
Husmand · 17	
Epikur kommer hjem · 18	
Et ublodigt digt om Hærvejen · 20	
Reist til minne om postfører C. Turtveit · 22	
Til minde om en dovendidrik · 24	
I en drukbilles landlige kammer · 26	
Portræt af poeten · 28	
Farvel Tut · 34	
Til en ven · 35	
Læredigt om gedævl · 36	
Jeg hentede ham paa stationen · 38	
Ung laps i provinsen · 39	
Til den Arne Fischer, der maler · 40	
Kirsten og vejen fra Gurte · 42	

»DYDIGE DIGTE« UDKOM FØRSTE GANG 1948

PÅ WIVELS FORLAG

NÆRVÆRENDE UDGAVE ER OPTRYKT

EFTER ORIGINALUDGAVEN

NU 2. SPÆTTEOPLAG

© 1948 BY FRANK JÆGER

OMSLAG OG TYPOGRAFI: AUSTIN GRANDJEAN

BOGEN ER SAT MED GOUDY

OG TRYKT I

ANDELSBOGTRYKKERIET I ODENSE

PRINTED IN DENMARK 1965

Til min Kirsten

Miniature af en kær medborger • 43
Den store nadver • 45
Befrieren • 47
Alvorlig replik om heste • 51
I helligaandshuset mens det regner • 52
Til en følsom veninde • 54
Ode til aaret • 56
Paa Den lille Jomfrus Torv • 58
Fire aar frem • 60
Efter et bål i Stockholms Län • 62

HAANDSLAG TIL TONY

Vi, der valgte regnen,
 vi har lange, valne fingre
 og et stort og frodigt haar.
 Vi faar markens grønne grøde
 kastet ned i vore lunger,
 mens vi gaar.

Vi, der valgte natten,
 vi faar uglerunde øjne
 saaet til med sære syn.
 Vore fødder træder varsomt
 og en tanke trykker saart paa
 vore bryn.

Vi, der valgte landet,
 har lidt evig jord i lommen
 og paa vore ellesko.
 Vore tænder knuser kerner,
 tag en enkelt, tag en haandfuld
 eller to.

Vi, der vælger livet,
gaar en dag paa tværs af vejen,
ender i et efteraar.
Vi faar regnen, natten, landet
trykket ind mod vore hjerter,
mens vi gaar.

SKOVSOL

Nu blir den skære sommer
skaaret ud i rene dage.
Vi tar tøjet af og trækker
heden over hodet,
lægger os i skovens stue,
fylder dejligt lidt.

Fløjten faar sin fjerde lyd,
en langsom, moden sommertone,
der gaar ind igennem skoven
helt alene uden skælven,
solskinsgod og lys.
Vi, der ligger hos hinanden,
føler den som vores datter,
hører hende le og ved,
hun elsker, tænker paa at kalde.

Under os gaar jorden rundt,
og tiden staar og sover
med et gyldent smil i munden.

Du er brun og nøgen,
og et ensomt sted paa huden
lægger solen i entré
en gylden penge.
Vi ser paa vore øjenlaag,
der først er sorte,
siden faar de tusind rige farver.

Saa sætter jeg min mund
imod din skulder.
Ild slaar op,
og dagen er til ende.

SIDENIUS I KIGHAVN

Imod den sten blev disse hænder hamret,
og solen gik ett skridt, og alt blev tyst.
Men ingen ved, at du og jeg var sammen,
for ingen saa mig aande mod dit bryst.

En værdig sten har sat sig midt i landet.
Nærved dens bug gaar sorte orme om
og graver fint af bulmeurtens rødder.
Her stod jeg helt alene, til du kom.

Du var saa glad og lille. Dine hænder
sad troligt hos hinanden, mens du gik.
Der fløj en ond erindring fra mit ansigt,
for alt var evig sommer i dit blik.

Den store sten beholdt sin lange varme
en nat igennem. Det blev atter lyst.
Imod den sten blev disse hænder hamret.
Se solen gaar ett skridt. Og alt er tyst.

SØNDAG I SEPTEMBER

Uglen slaar ned paa sit bytte.
Kysser det først fra det fjerne
med tungen.

Hugger siden med næbbet
og kryster i kloen.
Lugter blodet
og ser det.

Uglen sidder i træet og skriger.

Uglen er mæt, og den sidder og skriger.
Efteraar. Efteraar.

SANG OVER BRÆNDET

Læres udenad og synges, mens man saver

Staar og saver brænde i min
abildgaard, mit brede have-
bændel bagved huset.

Ser min
aande ryge ud af munden,
hører savens lystne hvin i
træets favntag, lugter veddets
tørre blod og nyser.

Jorden
i min have er forsvundet
under sneen, sover eller
lever som en død et sted langt
borte.

Alt er hvidt og brune
træer. Kun i min kaalgaard er der
grønne øer i sneen.

Kaal i
eftermiddagssnesol, palme-
kaal med skæve stammer og med
krøl i kronen.

Gærdet ud mod

marken staar og tænker over
dagen. Over det at bare
staa og lade aarets tider
gaa og komme, gaa og komme
frem igen, før tanken er tænkt
færdig.

Langt derude

blir en lastbils lyd forlænget
til en blank og blaalig murren,
stikker skoven som en kniv og
glider graadig ind i saaret,
tier.

Skoven skriger ikke,

føler ikke, sover vel som
markerne og haven.

Huset

ved min venstre albu lever
og har varme vægge.

I min

stue sidder lyset som en
mand med rare øjne, venter
paa mig for at sige et par
gode ord til velkomst.

I dit

køkken venter du, ved ovnen
og komfuret, der skal spise
alt mit brænde.

Skal jeg vente længe,
før jeg faar den smule brænde,
jeg har bedt om? Staar du nu i-
gen og drømmer?

Du har aabnet
dørens ene halvdel, stukket
hodet ud og set med strenge
øjne ind i mine tanker.

Smiler saa og siger, ovnen
længes.

Stryger glad min ryg, i-
det jeg gaar forbi dig ind med
brænde.

Gærdet ser jeg gennem
ruden stadig lade aaret
gaa forbi og udenom og
væk.

I MIT VINTERHUS

Maaske bliver jorden vasket i skarp lud,
maaske piber vinden stakaandet forbi,
maaske skærer sneen ugræs itu

i de korte øjeblikke, jeg aabner den runde
glug i pigens alkove og ser
lidt ud i verden.

Hun sover langt nede i høet med den
grove pude halvt henover ansigtet.
Længst nede pusler en mus.

Men fra denne søde, hede luft længes jeg bort
bare et lille sekund, og jeg
skyder gluggen tilside.

Ser jeg ud i verden, ler alt i mig.
For derude trækker solen stadig
rundt med sin maaneballon.

HUSMAND

Ploven gik dybt,
stak i en sten og
lod sort lugt stige.

Garvet hud og lang,
naturlig søvn gav den
bagud som spark.

Igaar tog jeg
posen om halsen,
gav sæden bort.

Vejr og ringe vind,
ventetid igen.
En dag er jorden grøn.

Min jord,
o min dejlige muld.
En dag er du grøn.

EPIKUR KOMMER HJEM

Nyder roligt min flade pibe,
og dens rør er tyndt og langt
og buet ganske svagt.
Nyder tobakken, hvis farve
min menneskelige kunst og
tændstikkens glødende geni
forandrer fra solgult til
negersort og sidst hvidt
som den gamle mands haar.

Nyder havet og dets ro,
skibets dirrende ryg,
maagerne, der ler af sult
eller lede ved altfor
megen mad, kysterne,
der snart vil drive væk.

Og netop fordi de tydeligt
har vist deres uafhængighed
overfor stærk strøm og storm
og alligevel vil forsvinde
bag en endnu ikke synlig
horisont, nyder jeg de
varme, menneskefyldte kyster.

Sidder paa et skibsdæk og
sorterer mine mange nye syn,
putter dem ind i min
indsigt, nyder alt omkring.
I lommen har jeg en stor længsel,
en stor længsel efter at komme hjem.

ET UBLODIGT DIGT OM HÆRVEJEN

Hærvejen peger mod syd,
og sydover gik jeg.
Sjokkede gennem Jyllands lyng og sand,
hilste høfligt og overrasket
paa et venligt faar, der havde
revet sig løs ligesom jeg.

Her ligger jeg
ved siden af Hærvejen
som en af hine fjerne,
ak altfor fremmede soldater,
der fandt en ublid død
netop paa dette sted.
Ublidt og uværdigt døde han
af pokker eller børnesaar eller druk.
(O havde et sværd dog skilt
hans hoved fra kroppen
eller idetmindste hugget
bagen af ham.)

Her ligger jeg
iført mit legemes hud
og en sovepose.
Jeg er toogtyve
og fri for pokker og lus,
lykkeligt fri for alt
undtagen glæden over at ligge her
ved siden af Hærvejen.

Her døde engang en soldat,
og her tabte en stud,
der blev drevet mod syd,
maaske engang en overflødig klat.
(O jydesvigerfar,
forstaar du mig nu.)

REIST
TIL MINNE
OM
POSTFØRER
C. TURTVEIT

Og det var han Turtveit,
sagde kællingen udfor landhandelen
i Røldal.

Det var postfører Turtveit,
sagde kællingen og saa visst paa
min kones bare laar.

For det var den varmeste sommer,
Norge har faaet over sig,
den sommer var det saa varmt,
at den evige is opgav værdigheden,
(og min kone bar shorts).

Han postfører Turtveit,
han gik post her mellem
Røldal og bortover fjeldet
og ned til Seljestad.
Det var i vinteren 03,
siger kællingen og sætter sig
paa det hede stentrin og stønner.

Der han kom bortover fjeldet,
faldt sneen ned paa ham,
han laa begravet i seksogfemti timer
under sneskredet i 03.

Nu ser kællingen udover
den dybe englesø.
Skidtet i hendes rynkede ansigt
glider med sveden ned paa hendes
hage. Ja, den sommer smeltede
den evige is paa fjeldet.

Han Turtveit, han var postfører,
han. Begravet i seksogfemti timer
under sneen.

Grov sig ut med posthornet.

TIL MINDE OM EN DOVENDIDRIK

Havde jeg ti tønder land,
vilde jeg lade gro græs.
Ikke noget med kaal eller korn,
nej satame græs,
(sagde Klaus-der-er-død)
ingen nytte til.
Græs, der blev tørret og gult
indunder høst.

Gad jeg en dag, gik jeg ud,
slog med en le
i en kreds om min krop,
samled en bunke
midt paa min mark,
lagde mig ned og saa.
Ingen nytte til.

Ikke noget med kaal,
der lugter og glør
ind i min stue og drøm.
Kaal, der skal koges.

Ikke noget med korn,
der taler i munden paa mig.
Korn, der skal tærskes
og males og bages
og skidt og møg,
(sagde Klaus-der-er-død).

Græs, det ved jeg, hvad er,
hvis det staar paa min mark:
ingen verdens nytte til.

I EN DRUKBILLES LANDLIGE KAMMER

Med et hjerte ømt af glæde
– og paa gulvet staar et hvidt glas
vin og venter – ligger jeg tæt
op til tagets straa og vogter
med besvær og taaget undren
paa de mange ord, der myldrer
af din triste, lange mundvig.

Du har sat dig med din søster
foran husets skidne sydmur
– jeg har glassets rene venskab
paa besøg – og I vil sylte
hele dagen ind i sladder
nu om den og snart om mig og
det, jeg ikke gør og gider.

Rundtom mine læber lyser
mange smil – fra næserenden
resten af den sidste hvide
vinslurk – for igennem vore
niogtyveøreals
shirtingsforhæng fører vinden
lidt af duften fra din tunge.

Du, som ellers gaar omkring mig
uden nær saa mange ord – er
det fordi, jeg ikke holder
af at svare ned i glasset –
ejer nu idag en vægtig
viden og et sprog, der løber
over alle tørre bredder.

Lukker mine begge øjne,
sover ind paa trods af solen
– og det tomme glas er skubbet
langt indunder sengen – men min
sidste vaagne tanke gjaldt din
mund, der blev saa sjovt forandret,
da den talte med din søsters.

PORTRÆT AF POETEN

I

O mit ansigts hus,
du, som holder af at ligge i solen
og ladé græsset gro om og ind i dine mure,
du, der faar regn og sne kastet imod dig
og i tilgift deres stemmer og farver,
deres lugte og smag og deres
stikkende kulde og lunkne væde,
du, som beboes af hærskarer af feer og trolde,
myriader af børn og dyr,
okser, elefanter og myg,
du, hvis vægge skifter lød og tapet,
du, hvis gulv sribes af støvede solstraaler,
du, hvis uryddelige loft undertiden
gennemisnes af den hastige nordenvind.

O mit ansigts hus,
natten og dagen gaar over dit tag,
solen og maanen standser for at se dig,
vindene taler til dig og gennem dig,
livet elsker dig.

i dig er evigheden gemt,
i dig dør nuet.

II

O øjne,
stivnede vande,
hvor smaadyr og kryb slaas om retten
til at leve.

I, der tror paa alt, hvad der er lys,
under jeres laag sidder farverne
og skinner i mørket,
under jeres laag ligger drømmene,
som I tror paa
for bagefter at benægte.

Tingene flyver til jer
som bier til stadets flyvehul,
farverne sidder som orange og brandrød
pollen i tingenes bukser,
i deres honningmaver ligger
god og lys nektar
saavel som daarlig og uren.

O mine stakkels øjne,
hvordan vilde I,
hvorledes kunde I leve jeres eget liv,
under jer sidder menneskets sjæl

og vugger som en brand,
under menneskets øjne
sidder hans evighed
som en vej, der gaar tilbage.

III

O øren,
rudimenter,
hæslige vanskabninger,
vidunderlige labyrinter
med hundreder af frygtelige huler
og ensomme kroge.

Tjensvillige øren,
som stadig gemmer barnets graad,
selv naar jeg har glemst den,
for saa at holde den frem imod mig
som en kostelig gave,
naar jeg sætter min vilje
ind i jeres gange.

I øren,
der leder mine fingre over
fløjtens brune træ,
over kontrabassens lyse faaretarme.
I lader fugletrækkets lyd komme til mig
gennem den høje foraarsluft,
I faar min kvindes ord før mig,
I hører harens skrig paa heden,
faamælte selv hører I alverdens stemmer,
mod jeres tarmrude falder ordene

som en haandfuld grus,
der kastes mod en kvindes vindu
af en elskovssyg yngling.

I lever uden at vide det,
rødt blod strømmer igennem jer
og oplyser jer,
ledere og ledte.

Vidunderlige krinkelkroge og buegange,
lokkende fremspring og udvækster
med de dejlige navne:
eustachiske øregang,
ovale vindu,
forgaardssæk og snegl,
og allerbedst:
hammer, ambolt og stigbøjle.

IV

O næse,
bjergryg i mit ansigts landskab,
karnap paa mit ansigts hus,
lydgivende horn.

Naar jeg ryget, er du husets anden skorsten,
naar det fryser, har du barder
hængende i dine bor,
dybt i dine gange venter
den metalliske fornemmelse,
der springer frem, naar du faar et slag,
længst tilbage i mørket sover blodet.

Yppigt skælver dine næseflige;
her staar violer,
her løftes vin imod dig,
der raadner liget,
og der slaar kønslugten dig imøde.

Misbrugte del af mit hus,
rynkende ven,
gennem dig bliver jeg opfyldt
til randen af livets aande,
fordi du er rørende hul,
er du mægtig at skænke mig livet.

V

O mund,
o mægtige mund,
du den største aabning ind til min sjæl,
frugtbar grosted for alskens
mærkelige vækster,
selv i din spalte
gror hyppigt og gerne min pibe,
ziirplanten, hvis blomst er en røg.

Ovngab og afløb,
dine to læber
fanger en kvindes mund og ansigt,
strejfer et barns usigeligt kloge pande,
berører læderet om en hellig bog.

Ordene, jeg siger,
vader sindigt og sløvt gennem mit spyt,

før de falder fra min mund,
stakkels smaa og sorte.

Og gennem dig,
mund,
gaar brændslet til mit legemes ovn.

VI

O mit levende ansigt,
under dig fornemmes legemet
som en lerstok, der er stivnet
i en grotesk attitude,
hvad er vel legemets
huller, karnapper og bjergtoppe
i sammenligning med
og uden dine.

Mit legeme
er et blindt kældervindu,
jorden presser tæt ind imod det.

Men i mit ansigts hus
er evigheden gemt.

FARVEL TUT

Din rene hals – naar du lagde
hovedet tilbage og lo med stor
støj – var hvid og blød som
vistnok en alligatorunges bug.

Dine øjne skjalv af sorthed
og sødme langt langt inde i
dit fede, dejlige fjæs. Spanske
kirsebær prikket ned i en ost.

Af din krop fik beskueren
baade i pose og sæk. Aa som et
frejdigt sejl stod din barm
udfra legemets kolossale mast.

Behøver tænksomme mænd ord om
dine ben? Men hvor kan jeg faa
erstatning for dig, der har
vænnet mig til saadan overflod?

TIL EN VEN

mens poeten studerede amharisk i Boston

Med stædig ydmyghed beser du livet.
Du har en stor og ærlig tak til gode,
fordi du ikke hugger ned for fode,
men ærbart tar mod det, som blir dig givet.

Saa ren og uden ugræs er din tanke.
Din mund er rar og fuld af fire ganer.
Du gaar i plusfour, skænker tulipaner
til damen, som er koblet til min flanke.

O bedste ven, betænksomme Tyrone,
besøg mig snart og modtag mine takker
plus en buket af skønne gyldenlakker,
fordi du venligt tog dig af min kone.

LÆREDIGT OM GEDEAVL

Geden er et venligtsindet
husdyr.
Gir halvandet kilo mælk om
daen.
Blir den altfor oldingtræt og
aflægs,
tar jeg ganske simpelt huden
aen.

Faar en dejlig frakke, jeg kan
bruge,
naar det regner, blæser eller
sner.
Kødet spiser vi hveranden
søndag.
Alle mine unger vil ha
mer.

To smaa hvide kid blir født om
aaret.
Tyve blanke dalere de
gir.

Det er ganske godt at holde
geder,
selvom roeprisen stadig
stir.

Geden har en fin og ærlig
stemme,
taler meget bedre end en
ko.

Hvis jeg vinder instituttets
præmie,
køber jeg tre geder eller
to.

Ovenstaaende er poetens bidrag til en præmieopgave, udkrevet af
»Det kejserlige æthiopiske Landhusholdningsinstitut«, der ønskede
at præmiere det bedste læredigt om ett af landbrugets bierhverv.
Poeten vandt intetsomhelst – udover en ubændig lyst til at holde
geder.

JEG HENTEDE HAM PAA STATIONEN

Den fugl, sagde han og tav,
bøjede sig lyttende frem.
Langt borte i skoven skreg toget.

Vi gik sammen ind mellem
træerne. Et sted dunstede
svampe sygt og lyst.

Vejene var hede, støvet
smagte bittert. Vi gik forbi
et hus med bløde, gule mure.

Gennem et vindu saa vi den
gamle blinde børstenbinder.
Hans sekraft sad i fingrene.

Hvad er det, der synger,
sagde han igen. Det, der løber
monotont og saligt til os.

Nu synger landet, sagde jeg.
Den vendte muld. De glemte skove.
En stor sten sidder i jorden og synger.

UNG LAPS I PROVINSEN

Rørt af mine fodtrin,
der syngende gaar gennem
den frosne jord,
sætter de døde sig over ende.

Med ett kradser det
under mine saaler.
Beskedent først,
siden med større styrke.

De døde kradser mod
loftet med deres negle.
Samme lyd, der vælter udaf
sneskovlen paa gadens brosten.

Iskolde ilinger
langs min rygrad.
Saadan farer jeg ogsaa
kuldskært sammen,

naar jeg møder bagerens
unge, der altid
ugenert og idiotisk
bider i sin uldne vante.

TIL DEN ARNE FISCHER, DER MALER

De laa en hel lang dag
ude i de vide enge,
hvor det var varmt.
Saa ørkesløst op i himlen,
tog med tilfældige fingre
om en blomst og klemte til.
Fik siden øje for haanden,
maaske først, naar de var naaet hjem,
og saa himlens farve
sidde paa pegefinger og tommel.
De fandt farverne
i markens urter og
i bjergets uskyldige sten.
De pressede draaber ud
paa et stykke træ
eller paa en hvidmalet mur,
tegnede forsigtigt en kysk pige
eller en djævel.
De kaldte sig malere.
De sadde en hel lang dag
paa en vej eller ude i skoven,
maaske paa stranden?
De gaar ind i en lille butik.
Klokken ringer,

naar de aabner døren.
Goddag, siger de, og
klokken ringer,
naar de lukker døren bag sig.
Maa vi faa en tube zinkhvidt,
den bruger man saa meget af,
og to tuber terra de siena,
for den er køn og temmelig billig.
Og en lysegrøn?
spørger manden i butikken.
Ja, en lysegrøn og en dybblaa,
siger de begejstret
og tæller deres smaa penge.
For vi maler paa
en dejlig kysk pige
eller en vidunderlig djævel.
Ogsaa de kalder sig malere,
for nogle af dem har forstand
paa at male.
Det siger jeg nu til jer,
der gider høre paa mig.
I maa gerne ryste paa hovedet
eller sige:
Det kender han søreme
ikke noget til. Eller:
Idiot.

Men det vil jeg sige til jer,
o malere, og især
til den Arne Fischer, kaldet David,
der maler.
Glem ikke at forny jeres undren!

KIRSTEN OG
VEJEN FRA GURRE

Det løvfald, som vi kom saa altfor nær,
bedrog os med de ting, vi havde kær:
den strenge, hvide sol. En sløret regn.
Et gult forundringssmil i Nyrup Hegn.

Hvor kom vi altfor nær paa alle ting.
Det løvfald lod os se en sjælden ring:
der stod en hest med samme hvide haar,
som vore arme unger engang faar.

Din lille varme haand sad fast i min,
og der kom blæsten rendende med sin.
I vejens vaade blanke asfaltraa
drev mange flere blade, end vi saa.

Esbønderup. Det hvide hospital.
En fjern og ukendt hanes søndagsgal.
Dit blik fik gule marker med sig hjem.
Nu ejer du en længsel efter dem.

MINIATURE AF EN KÆR
MEDBORGER

En trøstesløs mangel paa fjender
kendteger mig.
Min kone har endt sin bolen
med urtekræmmeren henne paa hjørnet,
hun kommer tidligt hjem
og glatter med egne smukke hænder
puden under mit hovede.
Ingen vover at forstyrre mig,
ingen rusker mig ondt i armen,
naar det er morgen og tid at staa op.
Natten igennem er jeg alene
gudskelov med mig selv,
men hver time paa dagen bruger
menneskene, jeg kender,
til at samles om mit legeme
og lovprise mig.
Børnene bringer mig blomster,
og hundene, min kones hunde,
som tidligere herskede i mit hus,
er sat i pleje langt herfra.

Den kæreste lyd, jeg ved:
lyden af vinflaskens prop,
der glider op igennem flaskehalsen
og forlader den med et smidigt smæld,
kommer nu dagligt til mit øre
og fornøjer mig gamle mand.

Disse tre dage,
jeg skal tilbringe her i min seng,
uforskyrret som verdens centrum,
tror jeg, er de lykkeligste
i mit liv.

Kender I mig nu?
Ved I, hvem jeg er?

Jeg er den nyligt afdøde.

DEN STORE NADVER

Herren spytter runde ord og ros
ud i sin hvide haand,
betragter dem sørgmodigt,
om de er gode nok.
Blander dem saa med sort,
ulastelig grundighed.
Deler dem nøjagtigt ud,
men med tvivlende kløe i haandfladen.

I, som sidder omkring hans bord,
tager dem graadigt op
og ser beundrende paa dem,
som saa I paa et spejl.
Selvom I ved,
at herrens forraad er altfor rigeligt.
Du, der sidder paa hans højre,
trommer nervøst med fingrene
i bordpladen.
Uden taalmod venter du,
at turen skal komme til dig.

I en krog staar jeg
med en graa klud under armen.
Naar I er gaaet,
skal jeg tørre bordet af,
vride spildvandet ud i kloaken,
(for jeres hænder rystede)
og senere tage imod
hans mange eder og skældsord
med et glad hjerte
og med tankerne hos jer,
apostle.

BEFRIEREN

I

Mit faste mærke skal være rummelighed.
Af fri vilje har jeg sprængt mine sanser
paa vid gab, kloden er næsten for lille
for mit voldsomme virke,
menneskene for smaa af tal og statur.

Var blot verden tusindfold større,
grovere, mere ufærdig, end den er.
Sad blot dens væsener som en tyk,
klæbrig kage, hvis individer var
ganske indsyltede i synder og fejl
– og dertil større end skibsvrag
og med langt, uklippet haar.
Hvis blot livet var mere levende.

Som en bevinget, spydbærende kriger
vilde jeg styrte løs mod alverden,
skrabe disse mennesker op i den
hvasse luft, spalte deres haarde hjerter
og vælte mangleterne ud i det stærke hav,
der søndermaler og gør alting til sand.

Bagest paa en bondes vuggende markedsvogn
har jeg faaet lov at sidde. Mine ben
dingler formaalsløst udover bagsmækken,
vejen træder bort fra mine øjne.

Som befrier drager jeg mod den mindste by,
jeg kan finde, og jeg er i vildrede med,
hvordan jeg skal befri menneskene
og for hvad.

II

I barens taabelige halvmørke,
længst væk fra den upaalidelige dør,
dukker jeg mit blomsteransigt
over en sløvende vædske,
som et tankeløst geni har formaaet
at spærre inde, ja stable op
bag en tynd, gennemsigtig væg.

Musikken fornemmer jeg
som en umoden frugt,
der ideligt bliver rakt mig
af stædige hænder.
Men jeg vil ikke,
at den skal slippe ind
i mit hovede.

Ellers overmoden raaddenskab
omkring mig:
tyvefingre haler forsigtigt

et dagmarkors op af en kjoles
gabende udskæring.
Saaledes bliver kløften mellem
to ærgerrige bryster
berøvet sin fromme pyd.

Et lettilgængeligt skød
presser sig fortvivlet sammen,
som om bidronningens evne
til at befri sig for
det gamle dronelem
er gaaet i arv til menneskene.
Hendes laar bevæger sig krampagtigt
indenfor kjolens glatte kondom.

Og jeg spiller grundigt
min fedtede svindlerrolle:
uden at betale lister jeg
langs væggen ud i gadernes regn.

III

Ikke før min fod er træt
og efterladt i tusind aftryk
langsmed alle grøfters græs,
og ikke før en kiming,
jeg har kendt og længtes efter,
sætter skel paa tværs igennem
rummet med en ubarmhjertig
hilsen.

Ikke før jeg vender mig
og ser, at alle landets veje
ligger bag mig,
kommer tømmemandens hug
mig ved og bliver hørt.

For byen sover.
Middagstimen synger tungt
og puster hed og grusom aande
ind imod min rædde nakke.

Eengang er jeg tømmemanden vår
og strækker mine arme vandret ud.

De trætte fødder finder hvile
hos hinanden.

Ser han op og spytter.
Alt er dødsenstøst.

Og mellem tømmemandens hænder
tager træet form af et
langfredagskors.

ALVORLIG REPLIK OM HESTE

Fordi dit frastødende ansigt
blussede op i et drukkent grin,
da du sagde »heste«, vil jeg
svare dig, og fordi jeg er
dum og fyldt med sære ideer.

Vi slæbte hestene ind fra de
aabne sletter, uden blusel,
men med skinddækkede fødder.
Vi lod dem trælle, sled huden
af dem og misdannede deres
skønne hove paa sten og asfalt.
Og vor største skam er den,
at vi ubarmhjertigt proppede
vor forfærdelige, frastødende
støj ind i deres drejelige øren.

Vore svære synder mod hestene
skal vi betale engang, du ogsaa.
Een dag skal vi nøgne mennesker
gemme ansigtet i støvet af skræk
for en stor, ufattelig stilhed.

I HELLIGAANDSHUSET MENS DET REGNER

Paa Griffenfjelds Kapel er taget sort og vaadt.
Der er sletningen vind i hele landet.
Men der er himmel og een kæmpæssig sky,
hvorfra det drypper stædigt og forbandet.

Det hvide rare rum, der ligger udenom
min varme krop – o husk din drengelængsel,
der fik dig til at lægge dig paa knæ og se
langt ind i græssets grønne junglefængsel.

O lille myre paa den grønne gren, o du,
der tog et usselt straa for kæmpestamme.
Nu sidder jeg, din storebror, i Helliggejst
og ser paa hvide straa – og gør det samme.

Med basis i vor fælles jord, det brune gulv,
gaar kridhvidt søjlegræs forbi mit øje,
forbi min isse. Breder smukt sin krone ud
og bærer roligt loftet i det høje.

O lille myrebror, saa du dit søjlestraa
ophøjet til en smuk og himmelsk støtte?
Sad du mon ogsaa i en hellig læsesal
og spiste digte af en myregoethe?

Paa Griffenfjelds Kapel er taget sort og vaadt.
Men regnen er hørt op og vinden blæser.
Farvel, o drengedrøm. Farvel, min myrebror.
Farvel til Helliggejst og dem, der læser.

TIL EN FØLSOM VENINDE

Gaar igennem mørket for at
gi et stærkt goddag til dine
hænder.

Inderst i min tanke sidder
alle gode ting, som lys der
brænder.

Altfor mange, lange aar har
pumpet onde ord af mine
aarer.

Ord, jeg dengang sagde med et
hjerte, der var sødt af dine
taarer.

Alle gode ord og al den
tavshed, der er smuk, har jeg i
gemme.

Og en voldsom længsel efter
gode ord og tavshed i din
stemme.

Inderst i min tanke sidder
glæden som et barn med hvide
tænder.

Løber gennem mørket for at
gi et stærkt goddag til dine
hænder.

ODE TIL AARET

Det stille stakkels træ med kors i
barken. En brun og nøgen, sædfuldt mark.
Oktobervejret ser dem sammen og ler.

Regn i en ensom sø. Taagemorgener.
Regndraaber hænger paa telefontraadene
langsmed novembers veje.

Mørkt allerede ved firetiden?
Den vejfarende ser de venlige lys
sidde udenpaa husene i december.

Den øde januar forstaar at styrke
svag støj og dagenes stilhed.
Mellem de sorte buske galer en solsort.

Maanedens sætter sin mund til skorstens-
piiben og suger graadigt. Ilden faar
ikke fem minutters søvn i hele februar.

Tøvende væde og sol, der springer skraat
ned paa marken. Om natten ridser fuglene
deres glæde over marts ind i himlen.

Nu løber en ustandselig vind forbi
landets gule vejrhænder og langt ind i vore
hjerter. April. April. Sød og lunken vind.

Hvem banker saa stædigt og sent mod
mit vindu? Birken i maj.
Birketræet under høje stjerner.

Nyfigent piller juni ved vor længsel
efter nøgenhed. Træd ud af tøjet,
vis solen alle ting, den ikke kender.

I den aabne dør døser katten. Langsomme
skyer løser sig op i varmen,
blir til juliingenting.

Nymaanaal. Gennemsigtige træer
mod en solnedgang. August. Og
jorden hælder regnen af sit gulv.

Klare dage. Nætter vi ikke kan sove bort.
I skoven lugter vi vor barndom.
Vi kører tørvt hjem sidst i september.

PAA DEN LILLE
JOMFRUS TORV

Jeg holder af Den lille
Jomfrus Torv, for det er
lunt og i læ. Der staar
varmen om sommeren og
bliver bagt i form som
et brød. Skorpen er blaa.

En hvid dag kommer sneen
hylende opover tagene.
Falder saa sindigt ned
mod torvets sten, lander
værdigt og med kjolen smukt
samlet om de tynde ben.

Menneskene er faa og lave.
En lang søn gaar med evigt
bøjet nakke, for hans mor
taler til ham. I hendes
skrøbelige haand nikker
lavendler som fromme børn.

Lyse foraarsaftener driver
tusind smaa enfoldige toner
fra en vinduesviolin nedtil
den spæde grønne plæne med
springvandet. Nipper de til
den søde kilde, jeg tror det.

Og en høstnat sætter en
dampers kaldende lyd sig
paa en af kvistene, og taagen
kommer ind til torvets lygter.
Aa I maa ikke glemme, at
havnen og havet er nærved.

Man træffer gerne rare heste.
Ølheste, brødheste, for der bor en
beværter et sted. Fordi det er
saa gæstfrit mod de store dyr,
der aander tungt, holder jeg
af Den lille Jomfrus Torv.

FIRE AAR FREM

Endnu er søvnens allersidste
hinde klæbet over mine øjne.
– Men det er morgen og et rum, jeg
kender, blir sat ind i mine tanker.
Et ensomt rum, som ligegyldigt
ser mig vaagne, fuld af skamfuld brynde.
Aa lugten af inat stemt op i-
mod de seksten aar, jeg havde levet.
Mit visne tøj paa taburetten
tæt ved døren med det skæve haandtag.
Aa gud, det rum er mit og ikke
mere ert, jeg blot kan ryste af mig.

Det rum er mit. Der gaar jeg nøgen
frem paa gulvet. Nye kolde dage
med ingen sol og ingenting, der
sker og rækker haanden hen imod mig.
Jeg ejer intet træ, der bærer
grønne skygger gennem rummets ruder.
Jeg ejer intet lille dyr, der
tavst og ærligt lytter til min stemme.
Jeg ved sletningen ven, der gider
trykke mine store aabne hænder.
Jeg ved, at dette rum er mit, og
graaden banker rund imod min strube.

Et gult stativ i hjørnet rækker
gammelt vand til mine varme lemmer.
En skæv og ujævn spejlstump sprøjter
angst i mine trætte, bange øjne.
Og siden er de lange gader
mine, for de holder paa min længsel.
De tusind ting paa seksten aar skal
gaa forbi mig uden rene toner. –
Saa springer søvnens sidste hinde
op fra mine øjne. Det er morgen,
og alt er tyve aar med sol og
dejlighed. Og du og jeg er sammen.

EFTER ET BAL I STOCKHOLMS LÄN

Det sidste tog er kørt forlængst, veninde,
saa vi har langt at gaa. Men det er nat
og stjernevejr og varmt som ingensinde.

Aa der er veje nok, som vi kan vælge.
Een vej gaar hjem, en anden nedenom.
Tre løber lige lukt til Södertälje.

Jeg har din venstre haand. Stræk højre lille
ud mod den vej, du allerhelst vil gaa,
men vælg for min skyld den, der er saa stille.

For jeg kan li at lytte til din tanke,
der siger ting, de samme ting igen.
Veninde, lad mit hjerte om at banke.

Vi bruger uvant varsomt vore sanser.
Her dufter mildt af kløverdug og dyr.
Hvem vil vel sige noget, om vi standser.

Din hvide kjole ser mig ind i øjet.
Din hvide stemme leger mod min mund.
Jeg tier. Jeg er blaa og slidt i tøjet.

Nu skal vi møde det, vi ikke kender
og derfor ikke har et navn at gi,
før vi engang er der, hvor vejen ender.

Imorgen er vi borte for hinanden.
Imorgen er inat igaar. Og du
og jeg har pokkers ondt et sted bag panden.